

Småbarnsskolan
Danderyds kommun

Observationen genomfördes av:
Inger Dobson Ekerö kommun
Regina Bergendahl Nacka kommun
Vecka 47, 2017

Innehållsförteckning

Kort om förskolan

Observatörernas bild

- Hur observationen genomförts

- Sammanfattning

- Resultat per målområde

- Bedömning i skala

- Starka sidor och utvecklingsområden

Kort om förskolan

Förskola

Antal barn	49
Antal avdelningar	5
Regi (ev fristående huvudman)	Fristående
Ev profil/inriktning	Liten Lär Undervisande
Antal pedagoger varav antal legitimerade förskollärare	4 leg förskoll. 6 bsk varav en delad husmor

Observatörernas bild

Hur observationen genomfördes

Vi var två observatörer som besökte Småbarnsskolan och Mini i Danderyd 21-22 november 2017.

Vi besökte alla avdelningar både inne och ute. Vi deltog i 4 luncher och 3 mellanmål. Vi deltog i klassrumssituationer och under fri lek samt i ateljén.

Vi intervjuade förskolechef och pedagoger. Vi hade fler samtal med pedagoger och barn.

Sammanfattning

Förskolan ligger i ett tättbebyggt villaområde omgiven av en stor och kuperad tomt. I närheten ligger en skola som inte tillhör enheten. Ytterligare en bit bort finns Mini, förskolans avdelning för de yngsta barnen, i ljusa och rymliga lokaler med anpassad gård och tillgång till lekpark.

Verksamheten präglas av lugn och ro, en strukturerad och planerad verksamhet utifrån *Liten /ärs* skolplan. Barnen är indelade i åldershomogena grupper där lärande samlingar, med Lpfö-16 ämnesområden, byts av med stunder av fri lek med egna val och i blandad åldersgrupp.

Förskolechefen är engagerad i det dagliga arbetet och i långtgående utvecklingsarbete.

Digitala verktyg förekommer som hjälpmedel för pedagogerna och i överföring av förskolans arbete till vårdnadshavare.

Dokumentationen av barnens tankar i lärprocesserna och deras reella inflytande på verksamheten är utvecklingsområden.

Resultat per målområde

Normer och värden: Värdegrunden är förankrad i hela förskolan. Ledorden *respekt, hänsyn och trygghet* och den gyllene regeln och etiska principer ”*så som du vill bli behandlad behandlar du andra*” omnämns i dokument och av pedagoger. Hos de yngsta barnen framhåller pedagogerna ordet *tillsammans*, som ett ledord. Det bedrivs ett systematiskt arbete mot kränkande behandling och diskriminering. Vi ser få konflikter och det är låg ljudnivå och lugnt i klassrumssituationerna. Förhållningssättet är till stora delar positivt och respektfullt. Pedagogerna stöttar delvis barnens självtillit genom den struktur som råder och det strukturerade arbetssättet.

Utveckling och lärande: Verksamheten utgår till stora delar från en skolplan från ”*Liten lär*” som används tillsammans med *Lpfö,-16* som underlag för den dagliga planeringen. I förskolan arbetar pedagogerna för att främja det tidiga lärandet i *lärande samlings*. Undervisningen sker i små, åldershomogena grupper som till stora delar är vuxenstyrda. Barnen uppmanas räcka upp armen för att få ordet och undervisningen utgår till vissa delar från barnens tankar. Under den *fria leken*, mellan undervisningspassen och på eftermiddagen, ges barnen möjlighet till fria val och samarbete. I miljön saknas ytor för mer skapande och laborativt material som lockar till kreativa processer i vardagen. Miljön stimulerar barns motoriska utveckling och stöds av pedagogernas planerade genomförande. Utemiljön är stimulerande med möjligheter till aktiviteter av många slag. Dokumentation av barns arbete förekommer delvis och i vuxenhöjd. Barnens intresse styr innehållet till viss del och kan läggas in i olika ämnen. Vi ser inte eller tar del av dokumentation som underlag för planering. Vårdnadshavare blir inbjudna till *Föräldrakaffe* och kan ta del av barnens arbeten samt i förskoleappen Tyra som ersätter Förskoleappen. Den finns som pilotprojekt i klass 5. Lärplattor finns och används främst av pedagoger för informationssökning med barnen och dokumentation av verksamheten. Vi ser generellt lite digitalt användande. På Mini ser och hör vi om användandet av QR koder. Förskolans arbete med omvårdnad, omsorg, fostran och lärande förekommer i huvudsak. Undervisningen i språk och kommunikation ger barnen stora utmaningar och är varierad och inspirerad av *Bornholmsmodellen*. De äldre barnen får också öva sig i muntlig framställning och skriva och rita i sitt *Våga visa och berätta* häfte. Matematikundervisningen är varierad och synlig i verksamheten. Ett samarbete med förskoleklass och skolan *Elevverket* i *Matemateket* erbjuder laborativt lärande till de äldsta barnen i förskolan. *Naturvetenskap och teknik förekommer i utevistelse och laborativt i temaarbete* berättar pedagoger och förskolechef i intervju och samtal, vi ser dokumentation som beskriver det.

De små barngrupperna bidrar till att pedagogerna hinner med att se alla barn och stötta dem i sina relationer. I förskolan finns en fadderverksamheten, femåringarna är faddrar hos tvååringarna.

Pedagogerna utövar ett strukturerat och tydlig arbetssätt. I intervju berättar förskolechefen om sin erfarenhet av *hur arbetssättet och strukturen gynnar barn med funktionsvariationer*. På flera ställen ser vi bildstöd uppsatta som stöd för barnen i vardagen. Pedagogerna berättar om positivt stöd i kontakt med *Spec Danderyd* och möjlighet till utbildning. Det finns inga specifika strategier för barn med annat modersmål. Förskolan lär ut engelska i klassrummen, räkneord, rim och ramsor och sånger. Engelska är det språk de använder med vårdnadshavare och barn med annat modersmål för att kommunicera i verksamheten berättar pedagoger och förskolechef.

Barns inflytande: Vi medverkar under lärande samlingar där barnen ges möjligheter att uttrycka sina åsikter och tankar. Pedagoger berättar att barnen ibland får vara med om demokratiska processer i form av att rösta om utflyktsmål eller någon gemensam aktivitet. Barnen ges ansvar för sina och förskolans tillhörigheter vid bland annat av- och påklädning och att plocka undan efter sig. Vi ser också tillfällen då pedagogerna inte alltid har tilltro till barnen förmågor exempelvis vid måltider. De små lokalerna begränsar materialets tillgänglighet. Vi tar inte del av något dokument som närmare beskriver arbetet med barns inflytande enligt läroplanens intentioner.

Styrning och ledning: Förskolechefen har kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet som till stora delar baseras på *Liten Lärs* kursplan. Hon arbetar för att utveckla verksamheten tillsammans med medarbetare, vilken följs upp, utvärderas och utvecklas där även barn och vårdnadshavare till viss del är delaktiga. Det finns i hög grad fungerande rutiner och former för samverkan och kunskapsutbyte mellan pedagogerna och ett utarbetat samarbete mellan övergångar inom verksamheten. Lärarna följer med barnen vid byte av klass och lokaler. Arbetet med övergången till närliggande skolor är till stora delar utarbetat, berättar både rektor och pedagoger, med ömsesidiga besök och med utbyte av erfarenheter och arbetsmetoder.

Bedömning i skala¹

Område	Bedömning enl skala
Normer och värden	3,3
Utveckling och lärande	3,2
Barns inflytande	2,6
Styrning och ledning	3,3

Starka sidor

Värdegrundsarbetet (Normer och värden)

Beskrivning: Vi ser få konflikter, det är låg ljudnivå och lugnt i klassrumssituationerna. Pedagogerna har ett nära, rakt och öppet sätt att kommunicera mellan varandra och till barnen samt en tilltro till deras förmåga. Det bedrivs ett systematiskt arbete mot kränkande behandling och diskriminering med metoder som är synliga i hela verksamheten.

Bedömning: Förskolans arbete med värdegrunden håller god kvalitet.

Arbetet med barns språk- och kommunikationsutveckling (Utveckling och lärande)

Beskrivning: Pedagogerna arbetar med olika metoder och verktyg för att stimulera språkutveckling. De leker med bokstäver och ljud enligt Bornholmsmodellen, bygger medvetet upp barnens ordförråd och ger dem utmaningar genom att låta dem berätta och beskriva inför sina kamrater. De uppmuntrar barnen vartefter att ta del av det skrivna språket och de lär barnen enklare ord och fraser på engelska.

Bedömning: Det variationsrika arbetet stimulerar i hög grad barnens språk- och kommunikationsutveckling.

---

¹ 1.0 Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora utvecklingsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Arbetet med de yngsta barnen (Utveckling och lärande)

Beskrivning: Pedagogerna har ett medvetet sätt att fånga nyfikenheten och intresset hos barnen och på ett anpassat och flexibelt sätt vara lyhörda för barnens behov. Lärmiljön och rutinerna stödjer barnens möjlighet till inläring och utveckling.

Bedömning: Pedagogernas flexibla och lyhörda sätt att se barnens behov och möjligheter leder till utveckling.

Det finns en gemensam helhetssyn med fokus på det livslånga lärandet (Normer och värden, Utveckling och lärande, Styrning och Ledning)

Beskrivning: Småbarnsskolan beskriver att de fokuserar på det livslånga lärandet. De ser en vinning i att ha den röda tråden och kopplar ihop förskolan och skolan med olika aktiviteter och samarbete. Återkommande arbetssätt genomsyrar delar av verksamheten som exempelvis arbetet med *Våga, Visa och berätta*. Lärarna följer barnen från att de börjar på förskolan och ibland även över till förskoleklass. Ett nära samarbete bedrivs mellan förskola och skola och barnen ges många tillfällen att besöka varandra.

Bedömning: Det nära samarbetet och de gemensamma arbetssätten gynnar barnens utveckling och lärande och underlättar vid övergångar inom och mellan enheterna.

Utvecklingsområden

Arbetet med dokumentation av barns lärprocesser (Utveckling och lärande)

På förskolans väggar och i barnens pärmar ser vi dokumentationer från verksamheten och barnens alster ibland oftast med text beskrivet av pedagoger. I den nya digitala appen kan vi se bilder i de enskilda barnens mappar med text som är kopplade till läroplansmålen. Vi saknar dokumentationer med barnens reflektioner, även samlat över tid.

Bedömning: Varje barns lärande bör dokumenteras, följas upp och analyseras tillsammans med barnen så att de regelbundet kan ta del av sin utveckling och sitt lärande.

Laborativt samt kreativt och skapande material kan tillföras (Utveckling och lärande)

Beskrivning: På förskolan finns idag begränsat med material av laborativ karaktär som utmanar barnen till utforskande arbetssätt. Tillgängligheten och material för skapande aktiviteter behöver utökas och förstärkas.

Bedömning: Vi saknar laborativt samt tillgängligt, inspirerande och skapande material som stimulerar och stärker det lustfyllda lärandet.

Strukturens inverkan på barns reella inflytande (Barns inflytande)

Beskrivning: Vi ser att barnen har inflytande under lekstunderna där de kan välja aktivitet utifrån plats och det material som finns tillgängligt eller som pedagogerna tillför. Barnen ges också tillfällen till att ibland medverka i demokratiska processer. De lärande samlingarna är

styrda med bestämt innehåll efter kursplanen och vi ser inte att de ger barnen möjlighet till reellt inflytande. Vi tar inte del av något dokument som beskriver arbetet med barns inflytande.

Bedömning: Vi bedömer att förskolan behöver utarbeta arbetssätt och komplettera dokument som stärker och beskriver arbetet med barns reella inflytande.

Jämförelse med tidigare observation

Observationsår:

Utvecklingsområde
i tidigare rapport:

Nuläge:

2011	Att synliggöra läroplanens mål och dokumentation av barns reflektion över sitt eget lärande.	2017 Kvarstår delvis
------	--	-------------------------